

انگیزه، دلایل و دانش فراگیران در استفاده از دوره‌های آزاد درون‌خطی گسترده (موک)

الهه امتی^{۱*} سید جواد قاضی میرسعید^۲ مریم ابراهیمی^۳

۱. کارشناس ارشد، کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، واحد توسعه تحقیقات بالینی پور سینا، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران. ORCID: 0000-0002-1453-3700

۲. گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده پیراپزشکی، مرکز تحقیقات مدیریت اطلاعات سلامت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

۳. گروه فناوری اطلاعات سلامت، دانشکده بهداشت و پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی نیشابور، ایران.

مجله اطلاع‌رسانی پزشکی نوین؛ دوره چهارم؛ شماره دوم؛ پاییز و زمستان ۱۳۹۷؛ صفحات ۲۶-۳۴.

چکیده

هدف: یکی از تازه‌ترین روندها در آموزش درون‌خطی، به رشد فراوان موک‌ها مربوط می‌شود. هدف مطالعه حاضر بررسی انگیزه، دلایل و دانش فراگیران در استفاده از موک است.

روش‌ها: این مطالعه از نوع کاربردی بود که با استفاده از روش پیمایشی انجام شده است. جامعه پژوهش مطالعه حاضر را کلیه اعضای گروه بحث الکترونیک کتابداری و اطلاع‌رسانی مشهد و گروه بحث علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران تشکیل داد. داده‌های به‌دست‌آمده بعد از ورود به نرم‌افزار آماری Excell با استفاده از آمارهای توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: نتایج بررسی انگیزه، دلایل و دانش فراگیران در استفاده از موک، نشان داد که عامل به‌روز کردن دانش به‌عنوان مهم‌ترین عامل انگیزشی فراگیران شناخته شده است. بیش از نصف فراگیران به‌طور متوسط از موک استفاده می‌کردند. اکثر فراگیران اطلاعات روشن و واضحی درباره موک نداشتند.

نتیجه‌گیری: از آنجاکه اکثر فراگیران اطلاعات روشن و واضحی درباره موک نداشتند، لزوم تشکیل کارگاه‌های آموزشی به منظور معرفی و آشنایی با موک در تولید و ارائه موک توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها: دانشگاه‌ها، فناوری آموزشی، موک.

نوع مقاله: پژوهشی

دریافت مقاله: ۹۶/۵/۱۲ اصلاح نهایی: ۹۷/۱۰/۱۷ پذیرش مقاله: ۹۷/۱۰/۲۰

ارجاع: امتی الهه، قاضی میرسعید سید جواد، ابراهیمی مریم. انگیزه، دلایل و دانش فراگیران در استفاده از موک. مجله اطلاع‌رسانی پزشکی نوین. ۱۳۹۷؛ ۴(۲): ۲۶-۳۴.

مقدمه:

درون‌خطی به تعداد زیادی از دانشجویان، با حداقل مشارکت اساتید، آموزش داده می‌شود. معمولاً دانشجویان سخنرانی‌های ویدئویی را تماشا می‌کنند و در گروه‌های مباحثه شرکت نموده و تکالیف را تکمیل می‌کنند. به این ترتیب یک استاد می‌تواند یک کلاس را با صدها هزار نفر شرکت‌کننده حمایت کند [۱]؛ بنابراین موک‌ها از دروس کوتاه ویدئویی همراه با آزمون‌های سطح‌بندی شده رایانه‌ای و گروه‌های درون‌خطی تشکیل شده‌اند که در آن شرکت‌کنندگان می‌توانند مطالب و موضوعات مختلف را به بحث بگذارند یا از کمک دیگران استفاده کنند. موک‌ها برای ثبت‌نام تمام افراد، رایگان هستند و کلاس‌ها معمولاً ده‌ها هزار نفر

یکی از دستاوردها و کاربردهای اینترنت، همگانی کردن آموزش و در دسترس قرار دادن دانش اندوخته شده به یکایک افراد جامعه بشری است. در طی دهه‌های گذشته، بسیاری از مؤسسات آموزشی، شروع به ارائه دوره‌هایی در وب به اشکال مختلف کرده‌اند. اخیراً، نوع جدیدی از کلاس‌های درون‌خطی ارائه شده‌اند که از ویژگی‌های خاص برخوردارند: از جمله موک‌ها که کلاس‌های درون‌خطی هستند و هرکسی در هر جایی می‌تواند در آن‌ها شرکت کند و معمولاً رایگان می‌باشند. بر اساس تاریخچه آموزش عالی، موک‌ها کلاس‌هایی هستند که در آن به‌صورت

نویسنده مسئول:

الهه امتی

کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، واحد توسعه تحقیقات بالینی پور سینا، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران.

ORCID: 0000-0002-1453-3700

elahehometii@gmail.com: پست الکترونیکی

تلفن: ۹۸۷۰۹۱۱۱۳۴۹۸۸۷+۹۸

طیف قرار می‌گیرند را به‌صورت واضح و روشن اذعان داشتند. برای دانشجویان مشخص شد که انگیزه‌ها به‌طور قابل‌توجهی می‌تواند در فرهنگ‌های مختلف متفاوت باشد [۷].

Golshan و Cupitt در مطالعه‌ای با عنوان مشارکت در آموزش عالی درون‌خطی، جمعیت‌شناختی، انگیزه‌دهنده‌ها و ثبات، اکثر پاسخ‌دهندگان زن بودند که نزدیک نیمی از آن‌ها برای اولین بار در دانشگاه حضور می‌یافتند. در بررسی عوامل کمی در انگیزش دانشجویان برای مطالعه، محرک‌ها می‌توانند در دو عامل مهم (ضرورت و اشتیاق و علاقه شدید) گروه‌بندی شوند. محرک‌های ضروری (فارع‌التحصیلی، ارتباط با موضوع، مسیر ورودی به مدرک دانشگاهی) سه مورد از چهار محرک‌های رایج انتخاب‌شده بودند. پنج مورد از محرک‌ها که به اشتیاق و علاقه شدید مربوط می‌شدند (بهبود دانش، برای اثبات اینکه من می‌توانم، برای سرگرمی، شبکه ارتباطی، توسط یک دانشگاه معتبر ارائه می‌شود) که توسط نیمی از گروه بسیار مهم یا تا حدی مهم در نظر گرفته شدند. سه محرک (شبکه ارتباطی، توسط یک دانشگاه معتبر ارائه می‌شود، کنجکاو برای دوره‌های درون‌خطی) که معمولاً مهم در نظر گرفته نشدند، همه آن‌ها جز محرک‌های اشتیاق و علاقه شدید بودند [۸].

Verbeken و همکاران در مطالعه‌ای با عنوان LACE، به‌کارگیری یک موک در برنامه‌های درسی شبکه‌ای حرفه‌ای، قصد خلاصه کردن فرایند تبدیل، یک دوره برنامه درسی شبکه شده موجود LACE را داشتند. مشاهده شد بسیاری از شرکت‌کنندگان زن بودند. با توجه به موضوع دوره یعنی ادبیات اروپایی، تعجب‌آور نبود که خاستگاه اکثر شرکت‌کنندگان از بخش غربی اروپا باشد [۹].

نتایج مطالعه Christensen و همکاران با عنوان پدیده موک، چه افرادی موک را دریافت می‌کنند و چرا؟ نشان داد، فراگیران مرد دوره‌های موک، به‌ویژه در کشورهای درحال توسعه، به‌طور قابل‌توجهی بیشتر از زنان بودند. دلایل اصلی دانشجویان برای دریافت موک پیشرفت در شغل فعلی و کنجکاو رضایت‌بخش آن‌ها بود. افراد تصور می‌کردند که انقلاب موک، به افرادی که به آموزش عالی در کشورهای درحال توسعه دسترسی ندارند و از طرفی حضور کمی در میان اتخاذکنندگان پیشین، دارند، کمک خواهد کرد [۱۰].

Plonsey و Barr در مطالعه‌ای با عنوان بیو الکتروسیسته، یک رویکرد کمی، اذعان کردند که دانشگاه دوک و Roger Barr دوره بیوالکتروسیسته موفق و چالش‌برانگیزی را از طریق کورسرا در پاییز ۲۰۱۲ ارائه دادند. صدها نفر از دانشجویان با موفقیت همه الزامات دوره را تکمیل نمودند و بیش از صد نفر از شرکت در این دوره لذت و بهره بردند [۱۱].

شرکت‌کننده دارند [۲]. یادگیری درون‌خطی به دانشگاه‌ها امکان می‌دهد تا ضمن تولید برنامه‌های یادگیری از راه دور، به نام‌نویسی از تعداد بیشتری از دانشجویان بپردازند. برنامه‌های یادگیری از راه دور، یک روش انعطاف‌پذیر و مناسب به‌منظور کسب آموزش‌های عالی در اختیار دانشجویان قرار می‌دهند. دانشجویان می‌توانند در هر زمان و بدون تجربه هرگونه کاهش در کیفیت آموزش، به برنامه‌های اعطای مدرک و دوره‌های آموزشی درون‌خطی دسترسی داشته باشند. امروزه، در برخی دانشگاه‌ها، یادگیری درون‌خطی تبدیل به یک گزینه اجباری در بخش برنامه‌های اعطای مدرک دانشگاهی شده است، زیرا از این طریق همه دانشجویان، با سوابق و شرایط مختلف، فرصت ارتقای سطح تحصیلات خود را به دست خواهند آورد [۳]. بسیاری از دانشگاه‌ها از تمام مزیت‌های آموزش درون‌خطی، بهره می‌برند و دانشجویان نیز ضمن ارائه واکنش مثبت به این تغییر، از مزایای حاصله سود خواهند برد [۴]. امروزه، نیاز به نوآوری در سیستم آموزشی، امر مسلمی است. باین‌حال، داده‌های محکم و مناسبی برای اثبات موفقیت موک وجود ندارد [۵]. از آنجایی که تحقیقاتی با هدف بررسی عوامل مختلف در استفاده از موک در ایران مشاهده نشد. بنابراین در ارائه پیشینه فارسی، محدودیت‌هایی وجود داشت، از این‌رو به تحقیقات مشابه صورت گرفته در خارج از کشور، اشاره شده است.

Ulrich و Nedelcu در مطالعه‌ای با عنوان موک‌ها در دانشگاه‌ها: امیدها و نگرانی‌ها، در ارتباط با انگیزه دانشجویان، ساختار دوره آموزشی، نوع تکالیف و غیره، برداشتها و انتظارات در مورد دوره‌های موک را منعکس کردند. نتایج در مجموع نشان داد که هم دانشجویان و هم اعضای هیات‌علمی با موک آشنا بودند و بیشتر آن‌ها علاقه‌مند به تجربه موک در سطح شخصی (فردی) بودند [۵].

Liu و همکاران در مطالعه‌ای با عنوان آشنایی با موک‌ها به‌عنوان یک ابزار یادگیری درون‌خطی در حال ظهور اشاره داشتند؛ دو دلیل اصلی که افراد در موک ثبت‌نام کرده بودند، علاقه شخصی و توسعه شغلی بود. یافته‌ها نشان داد، درحالی‌که اشتیاق به شرکت و استفاده از موک بالا بود، اما میزان تکمیل این دوره کم بود، تنها چهار درصد همه ملزومات، برای دریافت گواهی‌شان را تکمیل نموده بودند. دلیل اصلی برای کامل نکردن دوره، نبود زمان ذکر شد. اکثریت شرکت‌کنندگان احساس می‌کردند آن‌ها چیزهای زیادی از موک کسب کرده‌اند [۶].

Davis و همکاران در مطالعه‌ای با عنوان موک‌ها برای دانشگاه‌ها و فراگیران، تحلیلی از عوامل انگیزشی، نتایج طیفی از انگیزه‌های دانشگاه‌ها را نشان داد و نیاز به ایجاد دانشگاه‌های منحصربه‌فرد را تا جایی که در این

نرم‌افزار آماری Excell با استفاده از آمارهای توصیفی (فراوانی و درصد فراوانی) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها:

یافته‌ها نشان داد، تعداد فراگیران زن بیش از نصف بود و همچنین بیش از نصف فراگیران به‌طور متوسط از موک استفاده می‌کردند. بیشترین استفاده از بسترهای ارائه‌دهنده موک، مربوط به بستر درسنامه و سپس به ترتیب بستر مکتب‌خانه، فرادرس، آرموک، فرانش، یادآپ و به‌آموز به‌طور مساوی، هم‌آموز، ایران آکادمی بود.

همچنین نتایج مطالعه در ارتباط با مزایای مورد انتظار دانشگاه‌ها برای ارائه موک نشان داد که انعطاف‌پذیری برنامه‌های مطالعاتی به‌عنوان مهم‌ترین مزایا مورد انتظار دانشگاه‌ها شناخته شد. دسترسی برای فراگیران بزرگسال در رده دوم قرار گرفتند. پس از آن مزایای دسترسی برای دانشجویان، تجربه در زمینه یادگیری متفاوت، استفاده از منابع اطلاعاتی و انسانی در دسترس دانشگاه و استفاده گسترده‌تر از بسترهای یادگیری در رده‌های بعدی قرار گرفتند. لازم به ذکر است بیش از ۹۹ درصد از افراد نسبت به مزایای مورد انتظار دانشگاه‌ها برای ارائه موک هیچ مخالفتی ابراز نکردند، به‌جز مزیت افزایش اعتبار دانشگاه که تنها ۰/۸ درصد از افراد مخالف آن بودند.

جدول ۱ نشان داد که ۹۷/۶ درصد از فراگیران در دوره‌ای از موک شرکت کرده‌اند و نیز ۲/۴ درصد در هیچ دوره‌ای شرکت نکرده بودند. ۴۶/۴ درصد درباره موک اطلاعاتی شنیده‌اند، ولی چیزی درباره معنی موک نمی‌دانستند و نیز ۵۳/۶ درصد درباره موک اطلاعاتی شنیده‌اند. ۳۲ درصد اطلاعات روشن و واضحی درباره موک داشتند در مقابل ۶۸ درصد اطلاعات روشن و واضحی درباره موک نداشتند. همچنین ۳۲ درصد بر اساس مستندات خودشان، دقیقاً می‌دانستند که موک به چه معناست و در مقابل ۶۸ درصد بر اساس مستندات خودشان، دقیقاً نمی‌دانستند که موک به چه معناست. ۱۱/۲ درصد جزئی‌ترین آگاهی درباره موک نداشتند.

جدول ۱- دانش فراگیران درباره موک

خیر		بلی		دانش
تعداد	درصد	تعداد	درصد	
۳	۲/۴	۹۷/۶	۱۲۲	در دوره‌ای از موک شرکت کردم
۸۵	۶۸	۳۲	۴۰	بر اساس مستندات خودم، دقیقاً می‌دانم که موک به چه معناست
۸۵	۶۸	۳۲	۴۰	اطلاعات روشن و واضحی درباره موک دارم
۶۷	۵۳/۶	۴۶/۴	۵۸	درباره موک اطلاعاتی شنیده‌ام، ولی چیزی درباره معنی موک نمی‌دانم
۱۱۱	۸۸/۸	۱۱/۲	۱۴	جزئی‌ترین آگاهی درباره آن ندارم

با توجه به موارد فوق چالش‌هایی در زمینه میزان استفاده، بسترهای مورد استفاده، میزان دانش فراگیران از موک، انگیزه و دلایل فراگیران، عوامل موفقیت در موک، مزایای مورد انتظار ارائه موک برای دانشگاه‌ها، وجود دارد؛ بنابراین آگاهی از موارد فوق می‌تواند به برنامه‌ریزی در استفاده مؤثر از موک‌ها منجر گردد و دستاورد عمده این مطالعه نیز موجب برنامه‌ریزی دقیق ارائه‌دهندگان موک و بخصوص دانشگاه‌ها در زمینه ارائه موک خواهد شد. بالطبع این امر نیز موجبات ارتقای دانش فراگیران، بهبود چشم‌انداز دانشگاه، افزایش اعتبار ارائه‌دهندگان و مخصوصاً دانشگاه‌ها، استفاده گسترده‌تر از بسترها، دسترسی‌های گسترده‌تر نیز خواهد شد، در همین راستا مطالعه حاضر بر آن است تا به بررسی انگیزه، دلایل و دانش فراگیران در استفاده از موک بپردازد.

مواد و روش‌ها:

مطالعه حاضر از نوع کاربردی و روش آن پیمایشی بود. جامعه پژوهش مطالعه حاضر را کلیه اعضای گروه بحث الکترونیک کتابداری و اطلاع‌رسانی مشهد و یا گروه بحث علم اطلاعات و دانش شناسی ایران تشکیل داد. پرسشنامه محقق‌ساخته به‌صورت الکترونیک از طریق Google Docs تنظیم و به‌صورت الکترونیک به دو گروه بحث الکترونیک کتابداری ارسال شد و از کتابداران پزشکی یا غیرپزشکی که سابقه شرکت در دوره‌ای از دوره‌های آموزشی درون‌خطی را دارند، درخواست گردید پرسشنامه تکمیل شود.

پرسشنامه محقق‌ساخته بر اساس مطالعات انجام‌شده در زمینه انگیزه، دلایل و دانش فراگیران در استفاده از موک تدوین گردیده است [۵۸-۱۱]. روایی صوری پرسشنامه توسط پنج نفر از متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی مورد تأیید قرار گرفته است و برای تعیین پایایی پرسشنامه، پرسشنامه به‌صورت پایلوت در اختیار ۲۰ نفر از نمونه مورد مطالعه، قرار گرفت، ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ به دست آمد که نشانگر پایایی بالای پرسشنامه بود. داده‌های به‌دست‌آمده بعد از ورود به

به‌عنوان سومین عامل مشخص گردید. پس از آن رایگان بودن، برای دریافت اعتبار، صدور گواهینامه یا مدرک و گستردگی آن‌ها و اینکه همه افراد می‌توانند در آن شرکت کنند به ترتیب با ۷۱/۲، ۶۴ و ۵۹/۲ درصد در رده‌های بعدی قرار گرفتند.

۱۶ درصد از افراد با بیشترین فراوانی در زمینه عامل تغییر شغل بی‌نظر بودند. ۶۸/۸ درصد با بیشترین فراوانی نسبت به عامل انتخاب موک به‌عنوان سرگرمی اعلام مخالفت کردند و آن را به‌عنوان کم‌اهمیت‌ترین عامل انگیزشی ذکر کردند. وضعیت سایر عوامل در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲، نتایج مطالعه در ارتباط با انگیزه و دلایل فراگیران از شرکت در یک موک را نشان می‌دهد. یافته‌ها نشان داد که عامل به‌روز کردن دانش با ۸۰ درصد نظر کاملاً موافق و ۲۰ درصد نظر موافق به‌عنوان مهم‌ترین عامل انگیزشی فراگیران ذکر شده است. به عبارتی فراگیران یکی از دلایل اصلی برای انجام یک موک را به‌روزرسانی و تازه کردن دانش می‌دانند.

درون‌خطی بودن با ۸۰ درصد نظر کاملاً موافق در رتبه دوم عوامل انگیزشی قرار گرفت. عامل انگیزشی برای کسب اطلاعات بیشتر درباره موضوعی، به دلیل علاقه شخصی با ۷۵/۲ درصد فراوانی نظر کاملاً موافق

جدول ۲- انگیزه و دلایل فراگیران از شرکت در یک موک

کاملاً مخالف		مخالف		بی‌نظر		موافق		کاملاً موافق		انگیزه
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
-	-	-	-	-	-	۲۴/۸	۳۱	۷۵/۲	۹۴	برای کسب اطلاعات بیشتر درباره موضوعی، به دلیل علاقه شخصی
-	-	۱/۶	۲	۱/۶	۲	۴۵/۶	۵۷	۵۱/۲	۶۴	علاقه یا منافع عمومی
۱/۶	۲	۱۲	۱۵	۲/۴	۳	۳۷/۶	۴۷	۴۶/۴	۵۸	علاقه در مورد اینکه چه طور این دوره آموزشی ارائه می‌شود
۰/۸	۱	۸/۸	۱۱	۱/۶	۲	۴۲/۴	۵۳	۴۶/۴	۵۸	برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد توسعه کار احتمالی در آینده
۲/۴	۳	۵/۶	۷	۰	۰	۴۳/۲	۵۴	۴۸/۸	۶۱	برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد کار فعلی شخصی (بهبود چشم‌انداز شغلی)
۳/۲	۴	۴۸	۶۰	۴/۸	۶	۲۸/۸	۳۶	۱۵/۲	۱۹	کنجکاوی برای فهمیدن اینکه موک به چه شکل است؟
۲/۴	۳	۱۲/۸	۱۶	۸/۸	۱۱	۱۲	۱۵	۶۴	۸۰	برای دریافت اعتبار، برای صدور گواهینامه یا مدرک (بهبود رزومه)
۴	۵	۳۵/۲	۴۴	۴	۵	۲۷/۲	۳۴	۲۹/۶	۳۷	کنجکاوی برای کشف اینکه موضوع آن موک چیست؟
-	-	-	-	۴/۸	۶	۱۵/۲	۱۹	۸۰	۱۰۰	آن‌ها درون‌خطی هستند
-	-	۷/۲	۹	۲/۴	۳	۱۹/۲	۲۴	۷۱/۲	۸۹	آن‌ها رایگان هستند
-	-	-	-	۲/۴	۳	۳۸/۴	۴۸	۵۹/۲	۷۴	آن‌ها گسترده هستند و همه افراد می‌توانند شرکت کنند
-	-	۱/۶	۲	۱/۶	۲	۵۲	۶۵	۴۴/۸	۵۶	دوره‌ها جالب به نظر می‌رسد
۰/۸	۱	-	-	۱۱/۲	۱۴	۳۶	۴۵	۵۲	۶۵	توسط یک دانشگاه یا سازمان معتبر ارائه می‌شود
-	-	۰/۸	۱	۱/۶	۲	۴۳/۲	۵۴	۵۴/۴	۶۸	مطالب آموزشی به‌آسانی در دسترس قرار می‌گیرند
۰/۸	۱	۱۷/۶	۲۲	۳/۲	۴	۴۸/۸	۶۱	۲۹/۶	۳۷	هیچ الزامی برای تکمیل دوره نیست
-	-	۰/۸	۱	۰/۸	۱	۵۰/۴	۶۳	۴۸	۶۰	زمان مناسب مطالعه
-	-	-	-	-	-	۲۰	۲۵	۸۰	۱۰۰	به‌روز کردن دانش
۲/۴	۳	۴۱/۶	۵۲	۳/۲	۴	۳۱/۲	۳۹	۲۱/۶	۲۷	شروع کسب‌وکار
۳/۲	۴	۴۷/۲	۵۹	۱۵/۲	۱۹	۲۱/۶	۲۷	۱۲/۸	۱۶	بازگشت (به عقب برگشتن)/ شروع دانشگاه
۴	۵	۵۹/۲	۷۴	۱۶	۲۰	۱۱/۲	۱۴	۹/۶	۱۲	تغییر شغل
-	-	۳۸/۴	۴۸	۰/۸	۱	۲۵/۶	۳۲	۳۵/۲	۴۴	علاقه به فناوری جدید
۱۴/۴	۱۸	۶۸	۸۵	۵/۶	۷	۸/۸	۱۱	۳/۲	۴	مجبور بودم آن کار را انجام دهم/تحقیق
۱۳/۶	۱۷	۶۵/۶	۸۲	۶/۴	۸	۸	۱۰	۶/۴	۸	نمی‌توانستم از عهده ادامه یک آموزش رسمی برایم
۶/۴	۸	۵۷/۶	۷۲	۳/۲	۴	۲۰/۸	۲۶	۱۲	۱۵	از لحاظ جغرافیایی از مؤسسات آموزشی جدا هستم
۱۱/۲	۱۴	۶۸/۸	۸۶	۵/۶	۷	۱۱/۲	۱۴	۳/۲	۴	برای سرگرمی
۱۰/۴	۱۳	۵۰/۴	۶۳	۶/۴	۸	۱۷/۶	۲۲	۱۵/۲	۱۹	برای استخدام
۸/۸	۱۱	۵۷/۶	۷۲	۶/۴	۸	۱۹/۲	۲۴	۸	۱۰	برای استخدام مجدد/ارتقا
۲/۴	۳	۵۳/۶	۶۷	۴/۸	۶	۲۴	۳۰	۱۵/۲	۱۹	شبکه ارتباطی است
۱/۶	۲	۱۹/۲	۲۴	۴/۸	۶	۵۱/۲۶	۶۴	۲۳/۲	۲۹	صرفه‌جویی در هزینه

از افراد مخالف بودند، به عبارتی این عامل از دیدگاه افراد شرکت‌کننده در پژوهش به‌عنوان کم‌اهمیت‌ترین عامل موفقیت ذکر گردید.

غناى منابع آزاد به‌عنوان دومین عامل موفقیت شناخته شد که ۷۹/۲ کاملاً موافق و ۱۷/۶ درصد از افراد موافق بودند. پس از آن انعطاف‌پذیری برنامه‌های مطالعاتی با ۷۲/۸، صحت ارزیابی‌ها با ۷۲،

جدول ۳ عوامل ایجاد موفقیت در موک را نشان می‌دهد. یافته‌ها نشان داد که ۸۷/۲ درصد از افراد با بیشترین فراوانی و نظر کاملاً موافق اعتبار اعضای هیات‌علمی را به‌عنوان عامل مؤثر در موفقیت خود در موک ذکر کردند. بیش از ۹۹ درصد از افراد نسبت به عوامل موفقیت هیچ مخالفتی ابراز نکردند، به‌جز عامل فرصتی برای ارتباط که تنها ۹/۶ درصد

برنامه‌های مطالعاتی با ۶۶/۴، اعتبار دانشگاه با ۵۵/۲، دسترسی آزاد به منابع با ۵۳/۶ و برقراری ارتباط با ۲۹/۶ درصد فراوانی در رده‌های بعدی قرار گرفتند. ۸/۸ درصد از افراد در زمینه عوامل اعتبار دانشگاه و اعتبار اعضای هیات‌علمی (مدرسان) بی‌نظر بودند.

جدول ۳- عوامل ایجاد موفقیت در موک

عوامل موفقیت	کاملاً موافق		موافق		بی‌نظر		مخالف		کاملاً مخالف	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
اعتبار دانشگاه	۶۹	۵۵/۲	۴۴	۳۵/۲	۱۱	۸/۸	۱	۰/۸	-	-
اعتبار اعضای هیات‌علمی (مدرسان)	۱۰۹	۸۷/۲	۵	۴	۱۱	۸/۸	-	-	-	-
برنامه‌های مطالعاتی	۸۳	۶۶/۴	۳۸	۳۰/۴	۳	۲/۴	۱	۰/۸	-	-
غنای منابع آزاد	۹۹	۷۹/۲	۲۲	۱۷/۶	۳	۲/۴	۱	۰/۸	-	-
دسترسی آزاد به منابع	۶۷	۵۳/۶	۵۶	۴۴/۸	۱	۰/۸	-	-	-	-
انعطاف‌پذیری برنامه‌های مطالعاتی	۹۱	۷۲/۸	۳۳	۲۶/۴	-	-	۱	۰/۸	-	-
صحت ارزیابی‌ها	۹۰	۷۲	۳۲	۲۵/۶	۳	۲/۴	-	-	-	-
فرصتی برای ارتباط	۳۷	۲۹/۶	۷۵	۶۰	۱	۰/۸	۱۲	۹/۶	-	-

بحث و نتیجه‌گیری:

نتایج بررسی انگیزه، دلایل و دانش فراگیران در استفاده از موک، نشان داد که بیش از نصف فراگیران به‌طور متوسط از موک استفاده می‌کردند. اکثر فراگیران چیزی درباره معنی موک نمی‌دانستند و نیز اطلاعات روشن و واضحی درباره موک نداشتند. همچنین نتایج مطالعه حاضر در خصوص عواملی که سبب ایجاد موفقیت در موک می‌شود، نشان داد که اعتبار اعضای هیات‌علمی به‌عنوان عامل مؤثر در موفقیت موک ذکر شد و نیز نتایج در خصوص مزایای مورد انتظار دانشگاه‌ها برای ارائه موک نشان داد که عامل انعطاف‌پذیری برنامه‌های مطالعاتی به‌عنوان مهم‌ترین مزایای مورد انتظار دانشگاه‌ها اعلام شد.

مقایسه نتایج مطالعه حاضر با مطالعات پیشین نشان داد که در مطالعه حاضر تعداد فراگیران زن بیش از نصف بود. در راستای مطالعه حاضر نیز، در مطالعه Ulrich و Nedelcu و Liu و همکاران، Cupitt و Golshan و همچنین Verbeken و همکاران بیشتر از نصف فراگیران، زن بودند [۵، ۶، ۷، ۸، ۹]. برخلاف مطالعه حاضر در مطالعه Davis و همکاران اکثر پاسخ‌دهندگان (۷۲/۵ درصد) مرد بودند [۷]. در مطالعه Christensen و همکاران نیز فراگیران مرد دوره‌های موک، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، به‌طور قابل توجهی بیشتر از زنان بود [۱۰].

در مطالعه حاضر بیش از نصف فراگیران (۵۱/۲ درصد) به‌طور متوسط از موک استفاده می‌کردند. همچنین بیشترین استفاده از بسترهای ارائه‌دهنده موک، بستر درسنامه با ۸۲/۴ درصد بود. قابل توجه است که آرموک به‌عنوان بستر تخصصی کتابداران و اطلاع‌رسانان تنها ۲۰ درصد، توسط فراگیران استفاده شده بود. یکی از دلایل آن می‌تواند ناآشنایی فراگیران با این بستر و یا پرداخت هزینه شرکت در دوره‌ها و غیره باشد. در مطالعه Davis و همکاران نیز از میان بسترهای مورد

استفاده Coursera، Edx، Udacity، Khan Academy، Novoed، Uiversity، Three House، Coursera به‌مراتب بیشتر از سایر بسترها مورد استفاده قرار گرفت [۷].

در خصوص دانش فراگیران درباره موک، در مطالعه حاضر ۹۷/۶ درصد از فراگیران در دوره‌ای از موک شرکت کرده بودند، اما در مطالعه Ulrich و Nedelcu نیز ۱۶ درصد از دانشجویان در یک دوره موک شرکت کرده بودند و هیچ آگاهی درباره اینکه موک به چه معناست، نداشتند [۵]. در مطالعه Liu و همکاران از لحاظ داشتن تجربه قبلی از موک، ۸۳/۴ درصد از فراگیران اعلام کردند که دوره موک اولین تجربه آن‌ها بوده، در حالی که ۵/۹ درصد یک موک را استفاده نموده، ۴/۲ درصد دو موک، ۶/۴ درصد بیش از دو موک از قبل استفاده کرده بودند [۶].

در مطالعه حاضر ۴۶/۶ درصد درباره موک اطلاعاتی شنیده‌اند، ولی چیزی درباره معنی موک نمی‌دانستند. در حالی که در مطالعه Ulrich و Nedelcu نیز ۳۷ درصد دانشجویان درباره موک اطلاعاتی شنیده بودند، اما واقعاً چیزی درباره معنی موک نمی‌دانستند و در مقابل ۱۵ درصد از اعضای هیات‌علمی درباره موک اطلاعاتی شنیده‌اند، ولی چیزی درباره معنی موک نمی‌دانستند [۵]. یافته‌های مطالعه حاضر و نیز مطالعات مختلف مؤید این مطلب است که معنی موک برای اکثر فراگیران مشخص نبود و فراگیران به دانستن مطالبی در خصوص موک نیاز دارند. در مطالعه حاضر ۶۸ درصد فراگیران اطلاعات روشن و واضحی درباره موک نداشتند. در مطالعه Ulrich و Nedelcu نیز ۲۸ درصد دانشجویان اطلاعات کمی در مورد موک داشتند. ۳۶ درصد از اعضای هیات‌علمی اذعان کردند که اطلاعات روشن و واضحی دارند [۵]. مطالعه حاضر در راستای مطالعات قبلی نشان داد که اکثر فراگیران اطلاعات روشن و واضحی درباره موک ندارند.

درحالی که در مطالعه Davis و همکاران، رایگان بودن، به روز کردن دانش و علاقه به موضوع بیشترین دلیل انگیزه شرکت کردن فراگیران بود و دلایل تجربه شرکت در موک، مجبور بودن به دلیل انجام پژوهش و یا کار و تغییر شغل از موارد کم‌اهمیت بودند [۷].

در مطالعه Christensen و همکاران نیز دلایل اصلی دانشجویان برای دریافت موک به ترتیب کنجکاوی رضایت‌بخش آن‌ها با ۵۰ درصد و کسب مهارت‌های خاص برای انجام کار بهتر با ۴۳ درصد، کسب مهارت‌های خاص برای اخذ کار جدید با ۱۷ درصد، کسب دانش برای اخذ مدرک با ۱۳ درصد بود. در مجموع کنجکاوی و پیشرفت شغلی از دلایل اصلی آن‌ها بود [۱۰].

در مطالعه Cupitt و Golshan در بررسی عوامل کمی در انگیزش دانشجویان، به ترتیب محرک‌های فارغ‌التحصیل شدن، بهبود دانش، ارتباط با موضوع، مسیر ورودی دستیابی به مدرک دانشگاهی، برای اثبات اینکه من می‌توانم، برای استخدام، کمک به کار و حرفه، برای استخدام مجدد یا ارتقا، کسب گواهی‌نامه‌هایی برای رزومه توسط اکثریت افراد جز محرک‌های ضروری معرفی شد. سرگرمی و شبکه ارتباطی توسط اکثر شرکت‌کنندگان تا حدودی مهم شناخته شد. همچنین عوامل توسط یک دانشگاه معتبر ارائه می‌شود و کنجکاوی درباره دوره‌های درون‌خطی جز محرک‌های تا حدودی ضروری شناخته شدند [۸].

در مطالعه Verbeken و همکاران انگیزه شرکت‌کنندگان برای دریافت دوره به ترتیب ۹۱ درصد جهت اطلاعات در مورد موضوع، ۵۴ درصد کامل کردن دوره، ۳۸ درصد به دلیل اینکه موک بخشی از یک اجتماع فراگیران بود و نیز ۲۶ درصد کسب مهارت‌هایی برای فرصت شغلی بود [۹].

در مطالعه Plonsey و Barr، انگیزه اکثر دانشجویان برای ثبت‌نام در موک، علاقه یا منافع عمومی در مورد موضوع (۸۷ درصد) و سپس گزینه‌های گسترش دانش کنونی در موضوع، تکمیل‌کننده سایر کلاس‌های دانشگاهی/کالج، تصمیم‌گیری در مورد اینکه می‌خواهند کلاس‌های دانشگاهی/کالج را دریافت کنند، توسعه حرفه‌ای، علاقه در مورد اینکه چه طور این دوره آموزش ارائه می‌شود، از عهده ادامه یک آموزش رسمی برنیامدن، از لحاظ جغرافیایی از مؤسسات آموزشی جدا بودن و سایر موارد اشاره شد. در مجموع انگیزه‌ها به‌طور قابل توجهی در مطالعات مختلف متفاوت بوده است [۱۱].

نتایج مطالعه حاضر در خصوص عواملی که سبب ایجاد موفقیت در موک می‌شود، نشان داد که اعتبار اعضای هیات‌علمی به‌عنوان عامل مؤثر

در مطالعه حاضر اکثر فراگیران، دقیقاً نمی‌دانستند که موک به چه معناست. در همین راستا در مطالعه Nedelcu و Ulrich تقریباً سه درصد از دانشجویان اعلام کردند که دقیقاً نمی‌دانستند که موک به چه معناست [۵]. در مجموع نتایج مطالعه حاضر در راستای مطالعات قبلی نشان داد که اکثر فراگیران دقیقاً نمی‌دانستند که موک به چه معناست؛ بنابراین ضرورت تشکیل کارگاه‌های آموزشی به‌منظور معرفی موک احساس می‌شود.

در مطالعه حاضر ۱۱/۲ درصد جزئی‌ترین آگاهی درباره موک نداشتند، همچنین در مطالعه Ulrich و Nedelcu نیز ۹ درصد از اعضای هیات‌علمی جزئی‌ترین آگاهی درباره موک نداشتند [۵]. در مطالعه Plonsey و Barr در خصوص دانش و تجربه قبلی از موک، ۳۲ درصد فراگیران به دلیل اینکه دوره موک موضوع جدیدی بود، آن را انتخاب کردند و سپس به ترتیب گزینه مایل هستم به بررسی خودم در این موضوع بپردازم، برخی تجربه دوره یا کار در این زمینه را داشتم، مدرک یا تجربه کاری قابل توجهی در این زمینه داشتم، جز گزینه‌های بعدی آن‌ها بود [۱۱].

نتایج مطالعه حاضر در ارتباط با انگیزه و دلایل فراگیران از شرکت در یک موک نشان داد که عامل به‌روز کردن دانش به‌عنوان مهم‌ترین عامل انگیزشی فراگیران شناخته شده است به عبارتی فراگیران یکی از دلایل اصلی برای انجام یک موک را به‌روزرسانی و تازه کردن دانش می‌دانستند. درون‌خطی بودن در رتبه دوم عوامل انگیزشی قرار گرفت. عامل انگیزشی برای کسب اطلاعات بیشتر درباره موضوعی، به دلیل علاقه شخصی به‌عنوان سومین عامل مشخص گردید.

در مطالعه Liu و همکاران هدف فراگیران از شرکت در موک به ترتیب برای کسب اطلاعات بیشتر درباره موضوع، به دلیل علاقه شخصی با ۶۶/۷ درصد، برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد توسعه کار احتمالی در آینده با ۶۰/۶ درصد، برای کسب اطلاعات بیشتر در خصوص کار فعلی شخصی با ۲۹/۱ درصد، کنجکاوی برای فهمیدن اینکه موک به چه شکل است؟ با ۲۴/۲ درصد، برای دریافت اعتبار برای صدور گواهینامه یا مدرک با ۱۴/۲ درصد، کنجکاوی برای پیدا کردن اینکه موضوع آن، چه چیزی است با ۱۴/۲ درصد و سایر با ۳/۷ درصد بود. همچنین اکثر فراگیران یعنی ۹۴/۹ درصد اعلام کردند که آن‌ها در به‌کارگیری و استفاده از اینترنت راحت بودند و تنها ۵/۱ درصد شرکت‌کنندگان در استفاده از اینترنت احساس ناراضی داشتند [۶].

راستای مطالعه حاضر، مطالعات قبلی نیز عامل انعطاف‌پذیری برنامه‌های مطالعاتی به‌عنوان مهم‌ترین مزایا مورد انتظار دانشگاه‌ها شناخته شد [۵]. از آنجا که ذی‌نفعان مختلفی در فرایند تولید موک‌ها در دانشگاه‌ها وجود دارند که گروه‌های آموزشی دانشکده و مدیریت دانشگاه را می‌توان نام برد، اهداف، مقاصد و انگیزه‌های ذی‌نفعان مختلف باید به‌گونه‌ای تنظیم شوند که بودجه کافی برای توسعه دوره‌ها را فراهم سازند. این امر منجر به برندسازی آن موسسه یا دانشگاه شده تا بتواند به‌عنوان موسسه‌ای شناخته شود که قادر است تجارب یادگیری درون‌خطی، پایدار و باکیفیتی را به دانشجویان ارائه دهد [۱۲].

عدم آگاهی از انگیزه، دلایل و دانش فراگیران، موجب برنامه‌ریزی نادرست در ارائه موک خواهد گردید که این مسئله موجب خواهد شد که استقبال چندانی از این رویکرد جدید آموزشی نشود و هزینه‌های زیادی صرف ارائه موک گردد. بنابراین آگاهی از بسترهای مورد استفاده فراگیران، میزان دانش فراگیران، انگیزه و دلایل فراگیران دوره‌های موک، آگاهی از عوامل موفقیت در موک، مزایای مورد انتظار ارائه موک برای دانشگاه‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است.

بررسی انگیزه، دلایل و دانش فراگیران در استفاده از موک و آگاهی از موارد فوق می‌تواند به برنامه‌ریزی دقیق ارائه‌دهندگان موک و دانشگاه‌ها در زمینه ارائه و استفاده مؤثر از موک منجر گردد که بالطبع باعث ارتقای دانش فراگیران، بهبود چشم‌انداز دانشگاه، افزایش اعتبار ارائه‌دهندگان و مخصوصاً دانشگاه‌ها، استفاده گسترده‌تر از بسترها، دسترسی‌های گسترده‌تر نیز خواهد شد.

تشکر و قدردانی:

این مقاله، نتیجه طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران به شماره قرارداد ۳۳۳۲۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۳۱ است. بدین‌وسیله، نویسندگان مقاله، مراتب تقدیر و تشکر خود را از مساعدت‌های صمیمانه شرکت‌کنندگان ابراز می‌نمایند.

در موفقیت فراگیران در موک شناخته شد. عامل فرصتی برای ارتباط از دیدگاه افراد شرکت‌کننده در پژوهش به‌عنوان کم‌اهمیت‌ترین عامل موفقیت ذکر گردید. غنای منابع آزاد به‌عنوان دومین عامل موفقیت شناخته شد و پس از آن انعطاف‌پذیری برنامه‌های مطالعاتی، صحت ارزیابی‌ها، برنامه‌های مطالعاتی، اعتبار دانشگاه، دسترسی آزاد به منابع و برقراری ارتباط به ترتیب در رده‌های بعدی قرار گرفتند.

درحالی‌که در مطالعه Ulrich و Nedelcu پاسخ دانشجویان و اعضای هیات‌علمی به‌صورت انعطاف‌پذیری برنامه مطالعه با ۵۸ درصد پاسخ دانشجویان و ۷۵ درصد پاسخ هیات‌علمی، دسترسی آزاد با ۵۲ درصد، غنای منابع آزاد با غنی بودن ۴۶ درصد، اعتبار دانشگاه با ۳۸ درصد، برنامه‌های مطالعه ارائه‌شده با ۲۸ درصد، امکان برقراری ارتباط با سایر دانشجویان با ۲۲ درصد و اعتبار اعضای هیات‌علمی با ۱۶ درصد منعکس شد. پایین‌ترین رتبه مربوط به صحت ارزیابی با ۷/۴۶ درصد پاسخ در میان دانشجویان و ۱۲/۵۰ درصد در جامعه دانشگاهی هیات‌علمی می‌شد. اعتبار و دسترسی آسان به دوره‌ها توسط اعضای هیات‌علمی به‌صورت یکسان (۶۲ درصد) اشاره شد. شباهت قابل‌توجهی بین پاسخ دانشجویان و اعضای هیات‌علمی وجود داشت [۵].

نتایج بررسی‌های مطالعه حاضر در خصوص مزایای مورد انتظار دانشگاه‌ها برای ارائه موک نشان داد که عامل انعطاف‌پذیری برنامه‌های مطالعاتی به‌عنوان مهم‌ترین مزایا مورد انتظار دانشگاه‌ها شناخته شد. دسترسی برای فراگیران بزرگسال در رده دوم قرار گرفت. پس از آن مزایای دسترسی برای دانشجویان، تجربه در زمینه یادگیری متفاوت، استفاده از منابع اطلاعاتی و انسانی در دسترس دانشگاه و استفاده گسترده‌تر از بسترهای یادگیری و افزایش اعتبار دانشگاه، بهبود چشم‌انداز دانشگاه، جذب دانشجو برای برنامه‌های کارشناسی و تحصیلات تکمیلی در رده‌های بعدی قرار گرفتند.

درحالی‌که در مطالعه Ulrich و Nedelcu، به ترتیب انعطاف‌پذیری برنامه‌های مطالعاتی با ۷۰ درصد، دسترسی برای دانشجویان با ۶۲ درصد، دسترسی برای فراگیران بزرگسال با ۵۰ درصد، استفاده گسترده‌تر از بسترهای یادگیری با ۴۵ درصد، افزایش اعتبار دانشگاه با ۴۲ درصد، جذب دانشجو برای برنامه‌های کارشناسی و تحصیلات تکمیلی با ۴۰ درصد، بهبود دیدگاه دانشگاه با ۳۷ درصد، استفاده از منابع اطلاعاتی و انسانی در دسترس دانشگاه با ۳۵ درصد و تجربه در زمینه یادگیری مختلف با ۳۰ درصد به‌عنوان عوامل مورد انتظار شناخته شدند. در

References

1. The Chronicle of Higher Education. What you need to know about MOOCs. 2012 August 8. Available at: from <http://chronicle.com/article/What-You-Need-to-Know-About/133475/>.
2. Hoy MB. MOOCs 101: An introduction to massive open online courses. *Med Ref Serv Q.* 2014; 33(1):85-91. Doi: 10.1080/02763869.2014.866490
3. Koller D. How online education can create a global classroom. 2013 June 21. Available at: <http://edition.cnn.com/2013/06/21/business/opinion-koller-education-petersburg-forum>.
4. Buckley IA, Narang H. A study: Exploring the feasibility of developing a computer science online degree program at Tuskegee University. *Higher Education Studies.* 2014; 4(3):48-57.
5. Ulrich C, Nedelcu A. MOOCs in our university: Hopes and worries. *Procedia Soc Behav Sci.* 2015; 180:1541-7. Doi: 10.1016/j.sbspro.2015.02.304
6. Liu M, Kang J, Cao M, Lim M, Ko Y, Myers R, et al. Understanding MOOCs as an emerging online learning tool: Perspectives from the students. *Am J Distance Educ.* 2014; 28(3):147-59.
7. Davis HC, Dickens K, Leon Urrutia M, Vera S, Del Mar M, et al. MOOCs for universities and learners: An analysis of motivating factors. 6th international conference on computer supported education. 2014 April 1-3. Barcelona, Spain. Available at: <https://eprints.soton.ac.uk/363714/2/MOOCsForUniversitiesAndLearnersCSEDU2014.pdf>
8. Cupitt C, Golshan N. Participation in higher education online: Demographics, motivators, and grit. STARS Conference. 2015 July 1-4. Melbourne, German. Available at: unistars.org/wp-content/uploads/2017/07/proceedingsinstructions.pdf
9. Verbeken S, Truyen F, Baetens J. Lace: Using a MOOC for regular networked curricula. *Proceedings of Open Course Ware Consortium Global.* 2014. Available at: http://cdlh7.free.fr/OCWC_2014/Final_papers/Paper_25.pdf
10. Christensen G, Steinmetz A, Alcorn B, Bennett A, Woods D, Emanuel E. The MOOC phenomenon: Who takes massive open online courses and why? 2013. Available at: https://papers.ssrn.com/sol3/Delivery.cfm/SSRN_ID2350964_code2143609.pdf?abstractid=2350964&mirid=1
11. Plonsey R, Barr RC. *Bioelectricity: A quantitative approach.* Berlin: Springer; 2007.
12. Young JR. Inside the coursera contract: How an upstart company might profit from free courses. *Chron High Educ.* 2012; 19(7):1-4.

Motivation, reasons and knowledge of learners in use of MOOC

Elaheh Ommati^{1*} Sayed Javad Ghazi Mirsaeed² Maryam Ebrahimi³

1. Master of Science in Medical Library and Information Sciences, Poursina Clinical Research Development Unit Guilan University of Medical sciences, Rasht, Iran. ORCID: 0000-0002-1453-3700

2. Department of Library and Information Sciences, School of Allied Medical Sciences, Health Information Management Research Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

3. Department of Health Information Technology, School of Allied Medical Sciences and Health, Neyshabour University of Medical Science, Iran.

(Received 13 Nov, 2017

Accepted 15 Sep, 2018)

Original Article

Abstract

Aim: One of the latest trends or methods in online education pertains to significant development of MOOCs. Thus, the purpose of the present research is to study the Motivation, Reasons, and Knowledge of learners in the use of MOOCs.

Methods: This study was an applied research, which was carried through survey method. the Population of the present research includes all members of electronic discussion groups of Library, and Information Sciences of Mashhad and Iranian discussion group for Knowledge & Information Science. The collected data were analyzed Excel software using descriptive statistics.

Results: The results of the survey of motivation, reasons and knowledge of learners in the use of MOOC showed that “knowledge updating” has been known to be the most important motivational factor of learners. Averagely more than half of the learners used MOOC and most of the learners had no clear information about MOOC.

Conclusion: Since most of the learners had no clear information about MOOC, it is recommended to establish training Workshop to introduce MOOC.

Key Words: Universities, Educational Technology, MOOC.

Citation: Ommati E, Ghazi Mirsaeed SJ, Ebrahimi M. Motivation, Reasons and Knowledge of learners in use of MOOC. J Mod Med Info Sci. 2018; 4(2): 26-34.

Correspondence:

Elaheh Ommati

Poursina Clinical Research Development Unit, Guilan University of Medical sciences, Rasht, Iran.

Tel: +989111349875

Email: elahehomatii@gmail.com

ORCID .0000-0002-1453-3700